РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

15 октомври 2009 година *

По дело C-425/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Conseil d'État (Белгия) с акт от 17 септември 2008 г., постъпил в Съда на 26 септември 2008 г., в рамките на производство по дело

Enviro Tech (Europe) Ltd

срещу

État belge,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-жа C. Toader (докладчик), председател на осми състав, изпълняващ функцията на председател на втори състав, г н C. W. A. Timmermans, г-н K. Schiemann, г-н P. Kūris, г-н L. Bay Larsen, съдии,

* Език на производството: френски.

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-жа C. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 18 юни 2009 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Enviro Tech (Europe) Ltd, от адв. C. Mereu и адв. E. Cusas, avocats,

— за белгийското правителство, от г-н T. Materne, в качеството на представител, подпомаган от адв. P. Legros, адв. S. Rodrigues и адв. J. Sohier, avocats,

— за шведското правителство, от г-жа A. Falk и г-н A Engman, в качеството на представители,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н P. Oliver и г-жа O. Beynet, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до валидността на Директива 2004/73/ЕО на Комисията от 29 април 2004 година относно двадесет и девето адаптиране към техническия прогрес на Директива 67/548/ЕИО на Съвета за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно класификацията, опаковането и етикетирането на опасни вещества (ОВ L 152, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 46, стр. 3), предвид Директива 67/548/ЕИО на Съвета от 27 юни 1967 година (ОВ 196, 1967 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 1, стр. 23), изменена с Директива 2001/59/ЕО на Комисията от 6 август 2001 година (ОВ L 225, стр. 1; Специално издание на български език, глава 13, том 32, стр. 3, наричана по-нататък „Директива 67/548“), и по-специално предвид приложения V (част A.9) и VI (точка 4.2.3) към нея.

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Enviro Tech (Europe) Ltd (наричано по-нататък „Enviro Tech“), дружество по английското право, и État belge (Белгийската държава), относно отмяната на класифицирането на n-пропилбромида в приложение III към Кралски указ от 11 март 2005 г. за изменение на Кралски указ от 11 януари 1993 г., уреждащ класификацията, опаковането и етикетирането на опасните препарати с оглед тяхното пускане на пазара или тяхната употреба (*Moniteur belge* от 5 юни 2005 г., стр. 30680, наричан по-нататък „Кралски указ от 11 март 2005 г.“), който транспонира разпоредбите на Директива 2004/73.

Правна уредба

Общностно право

Директива 67/548

3 Директива 67/548 е първата директива за хармонизиране в областта на химическите вещества, която въвежда правилата, свързани с пускането в продажба на определени вещества и препарати.

4 Преди приложение VI към Директива 67/548 да бъде изменено с Директива 2001/59, в тази първа директива за хармонизиране са въведени изменения по-специално с Директива 92/32/ЕИО на Съвета от 30 април 1992 година (ОВ L 154, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 11, стр. 86), що се отнася до основните разглеждани в настоящия случай разпоредби, и с Директива 92/69/ЕИО на Комисията от 31 юли 1992 година (ОВ L 383, стр. 113; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 12, стр. 31), що се отнася до методите за определяне на температурата на възпламеняване, предвидени в част A.9. от приложение V към нея.

5 Член 2, параграф 2 от Директива 67/548 квалифицира като „опасни“ по смисъла на същата директива веществата и препаратите, които по-специално са „изключително запалими“, „леснозапалими“ и „запалими“ или „токсични за репродукцията“.

6 В съответствие с критериите за класифициране на дадено вещество като запалимо, които фигурират в точки 2.2.3—2.2.5 от приложение VI към Директива 67/548, течностите могат да бъдат класифицирани както следва:

— „запалими“, ако температурата им на възпламеняване е между 21°C и 55°C. Тогава тези течности ще бъдат с етикет R10,

— „леснозапалими“, ако температурата им на възпламеняване е по-ниска от 21°C. Тези течности следва да бъдат с етикет R11, или

— „изключително запалими“, при които температурата им на възпламеняване е по-ниска от 0°C и температурата на кипене (или в случаи на област на кипене, първоначалната точка на кипене) е по-ниска от или равна на 35°C. Тези течности трябва да бъдат с етикет R12.

7 Част A.9 от приложение V към Директива 67/548 установява методите за определяне на температурата на възпламеняване. За тази цел в него са идентифицирани два метода, наречени равновесен и неравновесен метод, в зависимост от които се избират материалът и измервателните уреди, както и съответните ISO стандарти.

8 Така равновесният метод препраща към ISO стандартите 1516, 3680, 1523 и 3679. При неравновесния метод се използват определени инструменти за измерване на температурата на възпламеняване, един от които е наречен апарат на Пенски-Мартенс, при който се употребяват следните стандарти: ISO 2719, EN 11, DIN 51758, ASTM D 93, BS 2000-34 и NF M07-019.

9 Точка 4.2.3 от приложение VI към Директива 67/548 разпределя токсичните за репродукцията вещества в три категории:

— категория 1: „вещества, за които се знае, че увреждат [възпроизводителната функция] при хората“, и „вещества, които са познати като причиняващи [токсични последици върху развитието] при хората“,

— категория 2: „вещества, които се разглеждат като такива, които увреждат [възпроизводителната функция] при хората“, и „вещества, които се разглеждат като такива, които [причиняват токсични последици върху развитието] при хората“, и

— категория 3: „вещества, които причиняват безпокойство [за възпроизводителната функция на] хората“, и „вещества, които причиняват безпокойство за хората поради възможни [токсични последици върху] развитието“.

10 Точка 4.2.3.1 от приложение VI към Директива 67/548 гласи:

„За целите на класификацията и етикетирането и като се имат предвид съвременните научни познания, тези вещества се разделят на три категории:

[…]

Категория 2

Вещества, които се разглеждат като такива, които увреждат [възпроизводителната функция на] хората

Има достатъчни доказателства, за да се създаде [сериозно предположение], че излагането на човека на веществото може да има за резултат [увреждане на възпроизводителната функция] на човека на основата на:

— ясно доказателство при проучвания с животни [за увреждане на възпроизводителната функция] при отсъствието на токсични въздействия или доказателство за [увреждане на възпроизводителната функция], появяващо се при приблизително същите нива на дозиране като при други токсични [последици], но което не е вторична неспецифична последица от другите токсични въздействия,

— друга съответна информация.

[…]“

11 Що се отнася до анализите, които могат да бъдат извършвани, за да се класифицират химическите вещества, член 3 от Директива 67/548 гласи:

„1. Анализи на [химическите вещества] по смисъла на настоящата директива като общ принцип се извършват съгласно методите, заложени в приложение V. Физико-химичните свойства на веществото се определят съгласно методите, специфицирани в приложение V.A; […]“.

12 Член 4, параграф 2 от Директива 67/548 гласи, че общите принципи за класифициране и етикетиране на веществата и препаратите се прилагат съгласно критериите в приложение VI, [освен] когато противоположни изисквания за опасни препарати са специфицирани в други директиви.

13 Точка 1.6.1, буква б) от приложение VI към Директива 67/548 уточнява, че данните, които се изискват за класификацията и етикетирането, може да се получат по-специално от резултатите от предишни изследвания, информация, взета от използваната литература или извлечена от практическия опит. По-общо тя уточнява, че „може също да се вземат предвид […] експертни [становища]“.

14 Член 28 от Директива 67/548 предвижда нейното адаптиране към техническия прогрес, като гласи, че „[и]змененията, необходими за адаптиране на приложенията към техническия прогрес, се приемат в съответствие с процедурата, заложена в член 29“.

15 Процедурата, предвидена в член 29 от Директива 67/548, е следната:

„1. Комисията се подпомага от комитет, съставен от представители на държавите членки и председателстван от представител на Комисията.

2. Представителят на Комисията представя на комитета проект за мерките, които трябва да се вземат. Комитетът дава своето становище по проекта в срока, който председателят може да определи в зависимост от неотложността на въпроса. Становището се приема с мнозинството съгласно член 148, параграф 2 от Договора в случая на решения, които Съветът е задължен да приеме по предложение от Комисията. Гласовете на представителите на държавите членки в комитета се претеглят по начина, заложен в този член. Председателят не гласува.

3. Комисията приема представените мерки, ако те са в съответствие със становището на комитета.

Ако представените мерки не са в съответствие със становището на комитета или не е дадено становище, Комисията незабавно представя на Съвета предложение, свързано с мерките, които трябва да се вземат. Съветът действа с квалифицирано мнозинство.

4. а) С изключение на случаите, посочени в буква б) по-долу, ако при изтичане на период от три месеца от датата на отнасяне до Съвета, последният не е предприел действия, предложените мерки се приемат от Комисията. Този период е 6 седмици в случая, посочен в член 31, параграф 2.

б) В случай на мерки за [адаптиране към] техническия прогрес на приложения II, VI, VII и VIII, ако при изтичане на период от три месеца от датата на отнасяне до Съвета последният не е предприел действия, предложените мерки се приемат от Комисията, освен когато Съветът е гласувал против с просто мнозинство.“

Директива 2004/73

16 Член 1 от Директива 2004/73 въвежда многобройни изменения в приложения I и V към Директива 67/548.

17 Що се отнася до етикетирането на n-пропилбромида, приложение I B към тази директива изисква да се посочват означенията R60, R11, R36/37/38, R48/20, R63, R67, S53 или S45, които означават следното: R60 (може да увреди възпроизводителната функция), R11 (леснозапалимо), R36/37/38 (дразни очите, дихателните пътища и кожата), R48/20 (опасност от тежко увреждане на здравето при продължително излагане чрез вдишване), R63 (възможен риск от увреждане на плода при бременност), R67 (парите могат да предизвикат сънливост и световъртеж), S53 (да се избягва излагане — получете специални инструкции преди употреба) и S45 (при злополука или неразположение да се потърси незабавно медицинска помощ (и когато е възможно да се покаже етикетът).

Национално право

18 Кралският указ от 11 март 2005 г. транспонира в белгийското право Директива 2004/73.

19 Що се отнася до етикетирането на n-пропилбромида, този указ възпроизвежда изискванията, съдържащи се в приложение I B към Директива 2004/73.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

20 Enviro Tech произвежда продукти, наречени Ensolv® — група патентовани разтворители на основата на n-пропилбромид, чиято формула е специално разработена за почистване на фина апаратура от мазнини чрез пулверизиране.

21 В дело, образувано на 23 декември 2003 г. от Първоинстанционния съд на Европейските общности, вписано в регистъра под номер T-422/03, Enviro Tech и Enviro Tech International Inc. искат отмяната на две писма на Комисията от 3 ноември 2003 г., които се отнасят до предстоящото прекласифициране на n-пропилбромида.

22 На 16 юли 2004 г. същите жалбоподатели подават пред Първоинстанционния съд жалба, вписана в регистъра под номер T-291/04, с която искат отмяната на Директива 2004/73.

23 По тези две дела, които са съединени, Enviro Tech иска и обезщетение за вредите, които счита, че е претърпяло в резултат от актовете, чиято отмяна иска. Впрочем по подадените пред Първоинстанционния съд жалби все още няма произнасяне до постановяване на решение по настоящото дело.

24 Enviro Tech предприема действия и на национално равнище, за да оспори класифицирането като опасно вещество на n-пропилбромида.

25 Така от материалите по делото става ясно, че на национално равнище е в ход производство пред High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Обединеното кралство). Това производство също е спряно до произнасянето на решение от Първоинстанционния съд по съединени дела T-422/03 и T-291/04.

26 На 6 септември 2005 г. Enviro Tech подава в Белгия пред Conseil d'État искане за отмяна на класифицирането на n-пропилбромида с приложение III към Кралски указ от 11 март 2005 г.

27 По това дело запитващият съд си задава въпроса дали Директива 2004/73, която квалифицира n-пропилбромида като леснозапалимо и токсично за репродукцията вещество, съответства на Директива 67/548. При отрицателен отговор на този въпрос Conseil d'État пита Съда дали Кралство Белгия е трябвало да не транспонира класификацията на n-пропилбромид, както тя следва от Директива 2004/73, или да се отклони от тази класификация.

28 Като счита, че гарантираната от общностното право съдебна защита включва правото на инцидентно оспорване от правните субекти на законосъобразността на общностните норми пред националния съд по повод производство, в което се атакува националната норма за транспониране, Conseil d'État решава да спре производството и да постави на Съда следните два преюдициални въпроса:

„1) Съобразена ли е Директива [2004/73] с [Директива 67/548], по-конкретно с част A.9 от приложение V към нея, която установява методите за определяне на температурата на възпламеняване, след като първата директива класифицира [n-пропилбромида] като леснозапалимо вещество (R11) единствено въз основа на опит, извършен при температура –10°C?

Съобразена ли е Директива [2004/73] с [Директива 67/548], по-конкретно с точка 4.2.3 от приложение VI към нея, след като първата директива класифицира [n-пропилбромида] като токсично за репродукцията вещество от категория 2 (R60), от една страна, без достатъчно доказателство при проучванията върху животни за наблюдавани токсични последици, които да обосноват сериозно предположение, че излагането на хората на подобно вещество може да доведе до токсични последици върху развитието, и от друга страна, въз основа на опити, които разкриват токсични последици единствено при животните, подложени на концентрация от 250 PPM, или единадесет пъти над максималната и четиридесет пъти над средната концентрация на [n-пропилбромид], на която са изложени хората при работа с продукта?

Съобразена ли е Директива [2004/73] с Директива [67/548], по-конкретно с приложения V и VI към нея, след като първата директива класифицира [n-пропилбромида] като леснозапалимо вещество (R11) и токсично за репродукцията вещество от категория 2 (R60) в името на принципа на предпазните мерки, без да спазва методите и критериите, определени в приложения V и VI към [Директива 67/548]?

Съобразена ли е [Директива 2004/73] с [Директива 67/548], след като първата директива класифицира [n-пропилбромида] като леснозапалимо (R11) и токсично за репродукцията вещество от категория 2 (R60) въз основа на опити, които са различни от направените такива върху конкурентни продукти, по-специално хлорсъдържащи халогени, и без да спазва принципа на пропорционалност?

2) В случай на несъответствие на Директива [2004/73] с Директива [67/548] трябвало ли е Кралство Белгия да не транспонира във вътрешното си право класификацията на [n-пропилбромида], както следва от Директива [2004/73], или даже да се отклони от тази класификация, въпреки че съгласно член 2 от Директива [2004/73] „[д]ържавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива, преди 31 октомври 2005 г.?““

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

Становища на страните

29 Enviro Tech изтъква множество доводи срещу Директива 2004/73.

30 Така, на първо място жалбоподателят в главното производство поддържа, че като класифицира n-пропилбромида като леснозапалимо вещество, посочената директива била незаконосъобразна, тъй като не били спазени методите за определяне на температурите на възпламеняване, установени в приложение V, част A.9 от Директива 67/548. Комисията допуснала незаконосъобразност, като се основала само на един опит, извършен при температура –10°C с апарата на Pensky-Martens по ISO 1523, и без да спазва свързания с тази спецификация метод, който изисквал стойността да бъде определена между 10ºC и 110ºC.

31 На второ място, що се отнася до класифицирането на n-пропилбромида като токсично за репродукцията вещество от категория 2, Enviro Tech счита, че Комисията е допуснала грешка, като е следвала направената в този смисъл препоръка на работната група. Enviro Tech поддържа по-специално, че извършените опити върху плъхове не представляват достатъчно доказателство, което да позволи да се установи наличието на сериозно предположение, че излагането на човека на това вещество е токсично за репродукцията. Жалбоподателят в главното производство вещество поддържа също, че наблюдаваната токсичност за животните е налице при нива на излагане 16 пъти по-високи от средното ниво на излагане на човека, и повече от 40 пъти по-високо от нивото на излагане при нормално боравене и употреба от самия жалбоподател в главното производство.

32 На трето място, Enviro Tech поддържа, че според Директива 2004/73, n-пропилбромидът е класифициран като леснозапалимо и токсично за репродукцията вещество от категория 2 в името на принципа на предпазните мерки, без да се спазват методите и критериите, определени в приложения V и VI към тази директива.

33 На четвърто място, по силата на Директива 2004/73 n-пропилбромидът бил счетен за леснозапалимо и токсично за репродукцията вещество от категория 2 въз основа на опити, различни от извършените върху конкурентни продукти, и без да се спазва принципът на пропорционалност.

34 В това отношение жалбоподателят в главното производство изтъква, че направеното с Директива 2004/73 класифициране на разглежданото в главното производство вещество противоречи на принципа на пропорционалността, щом означението, че то е запалимо, което може да му бъде дадено, се основава на точка на възпламеняване, чието установяване е било възможно само при температура от –10°C, докато с веществото обикновено се борави при околна температура. Така начинът, по който били получени такива резултати, показвал определена интелектуална непочтеност, тъй като освен това между 10°C и 110°C не е установена никаква температура на възпламеняване и същото се отнасяло и до доказателствата за токсични последици, и за сериозното предположение за вредни последици върху възпроизводителната функция на човека.

35 Белгийското правителство предлага да се отговори, че Директива 2004/73 съответства на Директива 67/548 по четирите аспекта, посочени от жалбоподателя в главното производство.

36 Подобно на белгийското правителство шведското правителство счита, че от една страна, Директива 2004/73 съответства на Директива 67/548 и от друга страна, че класифицирането на n-пропилбромида като леснозапалимо вещество (R11) е извършено в съответствие с предписаните критерии и методи.

37 От една страна, както резултатите от двата опита, извършени в лаборатория независимо един от друг, така и публикуваната информация и други изчисления показвали, че температурата на възпламеняване на n-пропилбромида категорично е по-ниска от 21°C. Следователно n-пропилбромидът трябвало да бъде класифициран като леснозапалимо вещество (R11).

38 От друга страна, информацията от изпитанията за качество, извършени върху животни, показвала, че n-пропилбромидът определено има токсични последици върху репродукцията. Тези последици не се проявявали единствено при високи дози и се считали за валидни и за човека. Следователно n-пропилбромидът трябвало да се класифицира и като вещество, разглеждащо се като такова, което уврежда възпроизводителната функция на човека (R60), както и като вещество, причиняващо безпокойство за възпроизводителната функция на човека и поради възможни токсични последици върху човешкото развитие (R63).

39 Според Комисията на запитващия съд било уместно да се отговори, че при разглеждането на въпросите, с които Conseil d'État е сезирал Съда, не са установени никакви обстоятелства, които могат да засегнат валидността на Директива 2004/73, поради това че тя класифицира n-пропилбромида като леснозапалимо (R11) и токсично за репродукцията вещество от категория 2 (R60).

40 Така, що се отнася до запалимостта, за класифицирането на вещество в категорията „леснозапалимо" точка 2.2.4 от приложение VI към Директива 67/548 посочвала температура на възпламеняване по-ниска от 21°C, без да посочва най-ниска стойност. Следователно температурата от –10°C отговаряла безспорно на критериите от определението на категорията „леснозапалимо".

41 Според Комисията разпоредбите на част A.9. от приложение V към Директива 67/548 не определяли начина, по който трябва да се провеждат опитите за запалимост. Всъщност посочената част A.9. от приложение V по-скоро описвала, отколкото изисквала определени спецификации при опитите. Така при методите, използвани за опитите, съществувала гъвкавост. Освен това точка 1.6.3.2,

съдържаща се в посочената част A.9, споменавала изрично стандарта ISO 1523 и следователно употребата на тази спецификация не можела да бъде в противоречие с приложение V към Директива 67/548.

42 Относно токсичния за репродукцията характер на n-пропилбромида Комисията счита, че тъй като критериите за класифициране в категория 2 от приложение VI към Директива 67/548 като вещество, което уврежда възпроизводителната функция на човека, явно са изпълнени както за доказателствата, получени от експериментите върху животински вид, така и за потвърждаващите фактори, работната група правилно е заключила, че n-пропилбромидът трябва да се класифицира като такова вещество. Освен това за тълкуването на резултатите от опитите, извършени върху животни, от гледна точка на възможни последици върху хората, била необходима възможност за гъвкавост.

43 На последно място, относно оплакванията, свързани с твърдението за неспазване на принципа на предпазните мерки и принципа на пропорционалност, Комисията счита, че те са неоснователни.

44 Така Директива 2004/73 спазвала методите и критериите, установени в приложения V и VI към Директива 67/548, и Комисията в никакъв случай не се била основала само на принципа на предпазните мерки.

45 Относно твърдението за неспазване на принципа на пропорционалност Комисията счита, че класифицирането на n-пропилбромида като опасно вещество е основано на всестранно обмислени научни становища и на ясни критерии, предвидени в приложения V и VI към Директива 67/548, и че то е пропорционално на установените възможни рискове.

Отговор на Съда

— Предварителни бележки

46 Като начало следва да се подчертае, че в този сложен правен и технически контекст, който по естеството си подлежи на развитие, по същество Директива 67/548 оставя в значителна степен право на преценка на Комисията относно обхвата на мерките, които следва да се вземат, за да се адаптират приложенията към тази директива към техническия прогрес.

47 Както е постановено, при положение че общностните органи разполагат с широко право на преценка, по-специално при преценката на много сложни фактически елементи от научен и технически характер при определяне на обхвата и естеството на приеманите от тях мерки, контролът на общностния съд трябва да се сведе до изследване дали упражняването на това право не е опорочено от явна грешка или от злоупотреба с власт или също дали тези органи явно не са превишили пределите на правото си на преценка. В такъв контекст общностният съд всъщност не може да замени със своята преценка на фактическите елементи от научен и технически характер тази на институциите — единствените, на които Договорът е възложил тази задача (вж. Решение от 18 юли 2007 г. по дело Industrias Químicas del Vallés/Комисията, C-326/05 P, Сборник, стр. I-6557, точки 75—77).

— По въпроса за запалимостта

48 В съответствие с точка 1.2, съдържаща се в част A.9 от приложение V към Директива 67/548, запалимостта на дадена течност се определя, на първо място, като се измери температурата £ на възпламеняване. Температурата на възпламеняване е най-ниската температура на дадена течност, при която, при специфичните обстоятелства на метода на изпитване, нейните изпарения заедно с въздуха образуват запалима смес.

49 Според жалбоподателя в главното производство, като класифицира n-пропилбромида като леснозапалимо вещество, Директива 2004/73 не спазила методите за определяне на температурата на възпламеняване, установени в част A.9. от приложение V към Директива 67/548.

50 В това отношение следва да се отбележи, че както бе напомнено в точки 7 и 8 от настоящото съдебно решение, за да се определи температурата на възпламеняване на течностите, следва се избере измежду равновесния метод, използван според стандартите ISO 1516, 3680, 1523 или 3679, или неравновесния метод. Както подчертава шведското правителство в писменото си становище, изборът на най-подходящия метод зависи от свойствата на веществото, което трябва да се анализира.

51 Тези методи съдържат критерии за избора на материала в зависимост от температурния градиент, при който трябва да бъдат направени измерванията. Съществуват няколко категории измервателни уреди, приложими към различните температурни градиенти.

52 От материалите по делото следва, че като се основава на становищата на експертите в областта, съдържащи се в доклада на заседавалата на 4 декември 2002 г. експертна група относно запалимостта (документ № ECBI/59/02, наричан по-нататък „експертния доклад относно запалимостта“), Комисията счита, че n-пропилбромидът е леснозапалимо вещество предвид резултатите от извършените проучвания, получени между другото според равновесния метод и стандарт ISO 1523, с апарат на Pensky-Martens, позволил да бъде установена температура на възпламеняване –10ºC.

53 На първо място, що се отнася до оплакването на жалбоподателя в главното производство, според което класифицирането на n-пропилбромида като леснозапалимо вещество се основава само на един опит, извършен съгласно гореспоменатите спецификации, експертният доклад относно запалимостта позволява това твърдение да бъде отхвърлено.

54 Така, от този документ следва, че са били извършени множество опити съгласно най-широко приетите стандарти за измерване на температурата на възпламеняване и че по-голямата част от тези опити не са позволили да бъде установена температура на възпламеняване за въпросното вещество.

55 При все това, както подчертава шведското правителство в своето писмено становище, следва да се има предвид обстоятелството, че като цяло е трудно да се определи температурата на възпламеняване на халогенираните въглеводороди, какъвто е n-пропилбромидът, чиито свойства могат да доведат до неверни или неточни резултати при изчисленията. Както самият стандарт ISO 1523 напомня, резултатите, получени от смесите от разтворители, съдържащи халогенирани въглеводороди, следва да се разглеждат предпазливо, тъй като те могат да дадат необичайни резултати.

56 При това положение резултатът, получен съгласно равновесния метод и стандарт ISO 1523 с апарат на Pensky-Martens, не е единственият, показал за n-пропилбромида наличието на температура на възпламеняване по-ниска от 21°C.

57 Освен споменатото измерване експертният доклад относно запалимостта съдържа резултатите от друг опит със същия апарат, но извършен съгласно неравновесния метод, ASTM D 93-94, което отговаря точно на предписаното в точка 1.6.3.2, съдържаща се в част A.9 от приложение V към Директива 67/548, и който показва температура на възпламеняване на n-пропилбромида –4,5°C. В допълнение към тези опити е извършено и теоретично изчисляване на температурата на възпламеняване, което показва, че n-пропилбромидът би могъл да се превърне в запалимо вещество при повече от –7°C. Въз основа на тази информация и след проведено обсъждане мнозинството в експертната група счита, че n-пропилбромидът е леснозапалимо вещество, което трябва да се класифицира като R11.

58 От гореизложеното следва, че както експертната група, така и Комисията не са се основали само на един-единствен опит, а на множество научни елементи, които показват, че за n-пропилбромида температурата на възпламеняване е по-ниска от 21°C, което позволява да класифицират това вещество в категорията на

„леснозапалимите“ течности в съответствие с точки 2.2.3—2.2.5 от приложение VI към Директива 67/548.

59 На второ място, жалбоподателят в главното производство твърди, че съгласно техническите спецификации апаратът на Pensky-Martens е по-подходящ за определяне на температурата на възпламеняване по силата на стандарт ISO 1523 в температурен градиент между 10ºC и 110ºC.

60 В това отношение следва да се посочи, че обстоятелството, че измерванията са направени в температурен градиент, различен от градиента, препоръчван за измервателния уред, може да повлияе на надеждността на класифицирането.

61 При все това е важно да се подчертае, че предвид степента на сигурност, която трябва да се съблюдава за получения резултат по отношение на температурата, която е определяща за класифицирането, този факт сам по себе си не е достатъчен, за да постави под съмнение заключенията на експертната група и на Комисията, според които n-пропилбромидът трябва да се класифицира като леснозапалимо вещество.

62 Така според постоянната съдебна практика, когато общностен орган е призван в рамките на задачата си да прави сложни оценки, правото на преценка, с което той се ползва, се прилага също в известна степен спрямо установяването на фактическите елементи в основата на дейността му (вж. в този смисъл Решение от 29 октомври 1980 г. по дело Roquette Frères/Съвет, 138/79, Recueil, стр. 3333, точка 25 и Решение от 21 януари 1999 г. по дело Upjohn, C-120/97, Recueil, стр. I-223, точка 34). Освен това при такива обстоятелства компетентната институция е длъжна да разгледа внимателно и безпристрастно всички относими данни по случая (Решение от 21 ноември 1991 г. по дело Technische Universität München, C-269/90, Recueil, стр. I-5469, точка 14).

63 От доклада на експертната група относно запалимостта е видно, че макар да не са били единодушни по въпроса дали n-пропилбромидът трябва да бъде класифициран като R11, мнозинството в групата е на такова мнение. Трябва също да се отбележи, че сред тези експерти е налице консенсус по въпроса, че тъй като n-пропилбромидът наистина има температура на възпламеняване и в определени граници е експлозивен, може да се счита, че рискът от запалване е присъщ за това вещество.

64 От гореизложеното следва, че при преценката на запалимия характер на n-пропилбромида Комисията е следвала становището на експертната група относно запалимостта, което се основава на резултатите от редица опити, извършени съгласно различни методи, потвърдени от информация, получена от специализирани публикации.

65 При това положение изглежда, че упражняването на правото на преценка, с което разполага Комисията при класифицирането на n-пропилбромида като „леснозапалимо“ вещество, не е опорочено от явна грешка или злоупотреба с власт, и че Комисията явно не е превишила пределите на своето право на преценка.

— По въпроса за токсичността за човешката репродукция

66 Тъй като класифицирането на n-пропилбромида като токсично за човешката репродукция вещество почива единствено на резултатите от опитите, извършени върху животни, които показват наличието на значителни токсични последици за тяхната репродукция, пред запитващата юрисдикция жалбоподателят в главното производство оспорва факта, че тези резултати могат да бъдат тълкувани разширително, за да може от тях да се изведе, че въпросното вещество е вредно за човешката репродукция.

67 Критериите за класифицирането на едно вещество като токсично за репродукцията се съдържат в точка 4.2.3 от приложение VI към Директива 67/548. В частност, за да се класифицира едно вещество в категория на токсичност 2 въз основа на увреждане на възпроизводителната функция, трябва да са налице ясни доказателства при един животински вид за увреждане на възпроизводителната функция, придружени или с допълнителни доказателства за механизма на действие или мястото, върху което въздейства, или за наличието на прилика от химична гледна точка с други известни „антифертилни“ фактори или друга информация, която позволява да се заключи, че и при хората могат да бъдат наблюдавани подобни последици.

68 Както обаче произтича от обобщените доклади от заседанията на работната група CMR — Продукти, които са канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията, от 14—16 май 2003 г. и от 15—17 януари 2003 г. (документи № ECBI/56/03 Rev. 2 и № ECBI/30/03 Rev. 3, наричани по-нататък „докладите на работната група CMR“), съображенията за класифициране на n-пропилбромида в категория на токсичност 2 се основават на вредните последици за възпроизводителната функция, констатирани при проучванията върху вид плъхове, както и на сходството в структурата на това вещество с неговия изомер 2-бромопропан, наречен още изо-бромпропан, класифицирано в категория на токсичност 1 както поради това че за него е известно, че уврежда възпроизводителната функция на човека, така и поради токсичните последици за човешкото развитие.

69 Също така фактът, че n-пропилбромидът причинява значителни поражения върху репродуктивните органи на плъховете от двата пола при приемане на дози, което не е довело до други систематични въздействия, представлява най-значителната последица от споменатите в докладите на работната група CMR проучвания. Освен това при тези проучвания се стига до извода, че токсичните последици не се проявяват единствено при приемане на високи дози.

70 Следователно изглежда, че становището на експертите се основава на критериите, предвидени в точка 4.2.3 от приложение VI към Директива 67/548, и в частност в точка 4.2.3.3 от него, и че така въз основа на това становище Комисията е могла основателно да класифицира n-пропилбромида като „токсично за репродукцията вещество от категория 2“.

71 При това положение следва да се посочи, че упражняването на правото на преценка, с което разполага Комисията при класифицирането на n-пропилбромида като „токсично за репродукцията вещество от категория 2“, не е опорочено от явна грешка или от злоупотреба с власт и че Комисията не е превишила явно пределите на своето право на преценка.

— По въпросите, засягащи принципа на предпазните мерки и принципа на пропорционалност

72 Пред Conseil d'État, Enviro Tech изтъква, че при класифицирането на n-пропилбромида като леснозапалимо и токсично за репродукцията вещество Комисията е приложила единствено принципа на предпазните мерки, за да заобиколи критериите, предвидени в приложения V и VI към Директива 67/548.

73 В допълнение, при това класифициране на n-пропилбромида бил нарушен принципът на пропорционалност.

74 В това отношение е достатъчно да се констатира, че противно на твърденията на жалбоподателя в главното производство, Комисията не е основала своето решение за класифициране на n-пропилбромида на принципа на предпазните мерки, а е използвала анализите, направени в съответствие с методите и критериите, предвидени в приложения V и VI към Директива 67/548.

75 Що се отнася до твърдението за нарушаване на принципа на пропорционалност, жалбоподателят в главното производство изтъква, че Комисията се е основала на опити, различни от извършените върху конкурентни продукти, в частност хлорсъдържащи халогени.

76 Този довод обаче не може да бъде приет. Всъщност както следва от позицията на шведското правителство, структурата на хлорсъдържащите халогени е много различна от тази на бромсъдържащите халогени.

77 Освен това жалбоподателят в главното производство не е доказал, че класифицирането на n-пропилбромида като „леснозапалимо“ и „токсично за репродукцията вещество от категория 2“ по смисъла на Директива 67/548 е явно неподходящо за осъществяването на преследваната цел и че неудобствата, причинени от това класифициране, са прекомерни в сравнение с тази цел.

78 От всички гореизложени съображения следва, че на запитващата юрисдикция трябва да се отговори, че при прегледа на първия преюдициален въпрос не са установени никакви обстоятелства, които могат да засегнат валидността на Директива 2004/73, поради това че тя класифицира n-пропилбромида като леснозапалимо (R11) и токсично за репродукцията вещество от категория 2 (R60).

По втория въпрос

79 На втория въпрос не следва да се отговоря, тъй като той е зададен само в хипотезата, при която Съдът би установил несъответствието на Директива 2004/73 с Директива 67/548.

По съдебните разноски

80 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

При прегледа на преюдициалните въпроси не са установени никакви обстоятелства, които могат да засегнат валидността на Директива 2004/73/ЕО на Комисията от 29 април 2004 година относно двадесет и девето адаптиране към техническия прогрес на Директива 67/548/ЕИО на Съвета за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно класификацията, опаковането и етикетирането на опасни вещества, поради това че тя класифицира n-пропилбромида като леснозапалимо (R11) и токсично за репродукцията вещество от категория 2 (R60).

Подписи